

ПРОПОЗИЦІЇ Асоціації міст України

щодо удосконалення нормативно-правового регулювання в сфері державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій

Назва	Проблеми правового регулювання	Пропоновані зміни
I. Внесення змін до чинних нормативно-правових актів		
Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 №456-VI	<ul style="list-style-type: none"> - нерегульованість питання щодо дотримання встановлених законом державних соціальних стандартів, нормативів та норм при визначенні фінансових нормативів бюджетної забезпеченості, розрахунку обсягу та розподілі трансфертів; - недофінансування за рахунок трансфертів з державного бюджету галузевих видатків місцевих бюджетів при наданні гарантованих державою публічних послуг, що зумовлює перекладання додаткових видатків з державного бюджету на місцеві. 	Перегляд та уточнення засад визначення фінансових нормативів бюджетної забезпеченості (ст. 94 та ст. 95), а також методів (методології, формул) розрахунку загального обсягу та розподілу обсягу міжбюджетних трансфертів (ст. 98, 99, 102, 103-1, 103-2, 103-4, 103-6 та 108) для належного забезпечення фінансування надання органами місцевого самоврядування гарантованих державою публічних послуг на рівні, передбаченому чинними державними соціальними стандартами, нормативами і нормами.
Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 №2017-III	<ul style="list-style-type: none"> - застарілість чинної системи державних соціальних гарантій, її невідповідність ратифікованим Україною міжнародним угодам в сфері соцзахисту; - відсутність чіткого законодавчого розмежування понять соціальних нормативів та норм, застарілість переліку соціальних стандартів, нормативів та норм; - нерегульованість проблеми оцінки вартості та відсутність єдиного державного реєстру бенефіціарів (одержувачів) гарантованих державою публічних послуг; - відсутність системи контролю щодо забезпечення державних соціальних гарантій, дотримання стандартів, нормативів та норм при наданні публічних послуг. 	Розмежування понять державних соціальних нормативів та норм (ст. 1), перегляд підходів до їх формування та систематизації (ст. 3, 4), чітке визначення засад та підстав застосування соціальних стандартів, нормативів та норм, зокрема, у бюджетному процесі (ст. 2, 19-25). Актуалізація переліку державних соціальних стандартів, нормативів та норм, його приведення до приписів міжнародних (розділи II та III). Запровадження обов'язкового періодичного перегляду переліку та змісту державних соціальних стандартів, нормативів та норм у зв'язку із запровадженням середньострокового бюджетного планування (ст. 24), удосконалення системи публічного, державного та громадського контролю у сфері державних соціальних гарантій (ст. 24-26).
Основи законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1995 №2801-XII	<ul style="list-style-type: none"> - застарілість та неконкретність державних гарантій медичних послуг та лікарських засобів, що надаються за рахунок коштів державного бюджету (місцевих бюджетів); - відсутність взаємозв'язку державних та галузевих стандартів надання медичних послуг з іншими видами державних соціальних стандартів, - невизначеність статусу норм та нормативів в сфері охорони здоров'я. 	Перегляд та конкретизація державних гарантій медичних послуг та лікарських засобів, що надаються у державних та комунальних закладах охорони здоров'я (ст. 8). Встановлення взаємозв'язку державних та галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я із іншими державними і галузевими стандартами, врегулювання статусу та переліку (класифікатора) нормативів та норм у сфері охорони здоров'я (ст. 14-1).
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування» від 27.12.2017 №1075	<ul style="list-style-type: none"> - відсутність чіткого переліку гарантованих державою послуг та механізму статистичного обліку складових медичних послуг, що унеможливило об'єктивне та не залежне від рівня оснащення медичного закладу визначення вартості послуги; - відсутність нормативно-правової бази та критеріїв, за якими МОЗ визначатиме «референтні заклади охорони здоров'я» на основі даних з яких визначається вартість медичних послуг; - нерегульованість проблеми покриття розриву між фактичними (повними) витратами закладів охорони здоров'я на надання послуги та фактичним (або гарантованим) обсягом бюджетного фінансування, який покривається за рахунок власних коштів пацієнта (одержувача послуги); - невідповідність запропонованої методикою системи обліку чинним Національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку України, зокрема, стандарту бухгалтерського обліку в державному секторі. 	Визначення на законодавчому рівні переліку (мінімального пакета) безкоштовних медичних послуг, а також пакетів з частковою або повною компенсацією вартості послуг державою для усіх категорій одержувачів. Нормативно-правове забезпечення (наказ МОЗ або внесення змін до Постанови) методики (алгоритму) розрахунку вартості медичних послуг з урахуванням об'єктивних відмінностей їх надання різними типами закладів. Розробка та закріплення в нормативно-правових актах критеріїв відбору МОЗ референтних закладів охорони здоров'я (наказ МОЗ або розпорядження КМУ), на основі статистичних даних з яких буде проводитись розрахунок вартості медичних послуг. Приведення у відповідність системи обліку в Методиці (внесення змін до Постанови) чинним Національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку України.
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами» від 27.12.2017 №1088	<ul style="list-style-type: none"> - формула розподілу не враховує чинник підвищення заробітної плати педагогічним працівникам, як наслідок відсутності зв'язку з відповідним фінансовим нормативом бюджетної забезпеченості; - формулою не враховується зростання кількості учнів у загальноосвітніх навчальних закладах та корегування показників наповнюваності класів, що змінюється станом на 5 вересня поточного року, а також поділу класів на групи при вивченні окремих предметів при визначенні кількості годин на один клас; - у формулі не враховано граничну наповнюваність інклюзивних класів, а також не включено в розрахунку видатки на навчання учнів за індивідуальними програмами; - у формулі не враховано, що середня наповнюваність класів в містах-обласних центрах є вищою, ніж передбачено в формулі, що призводить до перевищення фактичних витрат на оплату праці над обсягом освітньої субвенції, та, відповідно, до зростання видатків місцевих бюджетів. 	Внесення змін до порядку розрахунку обсягу субвенції, приведення його у відповідність до Бюджетного кодексу в частині визначення обсягу трансферту на основі фінансових нормативів бюджетної забезпеченості для освіти (або скасування відповідного положення Кодексу). Коригування коефіцієнту приведення розрахункової наповнюваності класу учнями групи I до значення не нижче 1,17 для бюджетів міст обласного значення — обласних центрів та м. Києва (пункт 2 Постанови).

Назва	Проблеми правового регулювання	Пропоновані зміни
II. Розробка та прийняття нових нормативно-правових актів		
<p>Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами культури»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - відсутній механізм реалізації соціальних прав та державних соціальних гарантій громадян на отримання послуг у сфері культури; - не конкретизовано критерії (мінімальні вимоги) щодо участі в організації надання гарантованих державою культурних послуг населенню; - не визначений перелік, відсутнє фінансово-економічне обґрунтування вартості гарантованих державою послуг у сфері обслуговування закладами культури; - відсутня система моніторингу та оцінювання доступності та якості гарантованих державою культурних послуг, а також ефективності їх надання. 	<p>Міністерством культури України в 2017 році був розроблений проект так званого «Мінімального культурного кошика (мінімальні стандарти забезпечення населення культурними послугами)», спрямований на вирішення зазначених проблем.</p> <p>Проект був із зауваженнями погоджений Асоціацією міст України (лист від 28.07.2017 р. №5-360). Зауваження стосувалися змістовної та структурної складових, невідповідності проекту нормативно-правового акту вимогам чинного законодавства та відступів від правил нормопроєктувальної техніки.</p> <p>Асоціація міст України пропонує створити міжвідомчу робочу за участі представників Мінкультури, Мінфіну, Мінрегіону, Мінекономрозвитку, Мінсоцполітики та органів місцевого самоврядування (за згодою) для доопрацювання проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами культури», і, після доопрацювання, внести його на розгляд Уряду до 1 квітня 2018 року.</p>
<p>Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами фізичної культури і спорту»</p>	<ul style="list-style-type: none"> - відсутній механізм реалізації соціальних прав та державних соціальних гарантій громадян на отримання послуг у сфері фізичної культури і спорту; - не конкретизовано критерії (мінімальні вимоги) щодо участі в організації надання гарантованих державою фізкультурно-спортивних послуг населенню; - не визначений перелік, відсутнє фінансово-економічне обґрунтування вартості гарантованих державою послуг у сфері фізичної культури і спорту; - відсутня система моніторингу та оцінювання доступності та якості гарантованих державою фізкультурно-спортивних послуг, а також ефективності їх надання. 	<p>Міністерством молоді та спорту в 2017 році був розроблений проект постанови «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами фізичної культури і спорту», спрямований на вирішення зазначених проблем. Проект був погоджений Асоціацією міст України (лист від 29.03.2017 р. №5-113).</p> <p>Проте в серпні 2017 року Мінмолодьспорту надало на погодження новий проект постанови «Про затвердження Державного стандарту <u>із забезпечення населення руховою активністю</u>», який за змістом, структурою та спрямованістю не відповідає чинному законодавству в сфері державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій. Проект не був погоджений Асоціацією міст України (лист від 21.08.2017 р. №5-418).</p> <p>30.01.2018 р. Мінмолодьспорту внесло проект постанови «Про затвердження Державного стандарту із забезпечення населення руховою активністю» на розгляд Урядового комітету з питань соціальної політики та гуманітарного розвитку, де його було знято з розгляду та відправлено на доопрацювання.</p> <p>Асоціація міст України пропонує повернутися до попередньої редакції проекту постанови «Про затвердження Державного соціального стандарту у сфері обслуговування закладами фізичної культури і спорту», і, після доопрацювання його за участі представників Мінфіну, Мінрегіону, Мінсоцполітики та органів місцевого самоврядування (за згодою), і внести його на розгляд Уряду до 1 квітня 2018 року.</p>